

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

—Ο πραγματικός εχθρός, Μπερνάρ, είναι αυτή η άγρια ειδωλολατρική φυλή που ζητάει μεγαλύτερους μισθούς, σέρνει τα πόδια της στους χώρους εργασίας και εχθρεύεται τους συνδικαλιστές και τα πολιτικά κόμματα. Ο παγκόσμιος εσωτερικός εχθρός. Αυτούς είναι που πρέπει να πλαισιώσουμε με τις οργανώσεις μας, τα social media και τις πολιτικές της ταυτότητας, οποιασδήποτε ταυτότητας, εθνικής ή καταναλωτικής. Και πάνω απ' όλα πρέπει να τους έχουμε ενταγμένους στη λαϊκό-δημοκρατική πολιτική, οποιαδήποτε λαϊκό-δημοκρατική πολιτική αρκεί να μην μπορούν να εκφραστούν σε μια δική τους δημόσια σφαίρα που θα μας γράφει στα παλιά της τα παπούτσια επειδή δεν θα μπορούμε να μιλήσουμε τη γλώσσα των αναγκών τους.
—Αββά, μιλάς σοφά!

Αββάς ντε Περινιόν, Στα Υπόγεια του Βατικανού

Ο βασικότερος λόγος για τη συγγραφή ενός νέου τεύχους των *Παιδιών της Γαλαρίας* –τέσσερα χρόνια μετά την έκδοση του τελευταίου τεύχους– ήταν η αναγκαιότητα απάντησης σε έναν διαδεδομένο μύθο που η διαρκής επανάληψή του μέσα στο «χώρο» έχει συσκοτίσει τα πράγματα: ότι η άνοδος του Σύριζα στην εξουσία ήταν το αποτέλεσμα μιας προηγηθείσας **ήττας** του «αντιμνημονιακού κινήματος». Μια παραλλαγή αυτής της λανθασμένης εκτίμησης είναι, για παράδειγμα, η άποψη του John Holloway και των συνεργατών του ότι η «αποτυχία» του Σύριζα να γίνει το αντίβαρο στο νεοφιλελευθερισμό είναι διπλή αποτυχία της θεσμικής αριστεράς και του κινήματος (λες και αυτά τα δύο ταυτίζονταν – πράγμα που δεν ισχύει ιδιαίτερα για την περίοδο πριν από τον Φλεβάρη του 2012). Υπάρχουν κι άλλες παραλλαγές αυτού του μύθου: ότι το κίνημα το 2012 ήταν ακόμα σε διαδικασία εδραίωσης εναλλακτικών δομών και τη διαδικασία αυτή την εξέτρεψε η συνειδητή χρήση των εκλογών από το κεφάλαιο, που δική του επιλογή ήταν ο Σύριζα κι άλλες τέτοιες αστειότητες.

Η άνοδος του Σύριζα στην εξουσία το 2015 και η εδραίωσή του στο τιμόνι του έθνους-κράτους δεν σηματοδοτεί την ήττα ή την αποτυχία του «αντιμνημονιακού κινήματος». Σηματοδοτεί τη **νίκη** του. Για να ακριβολογούμε, τη νίκη της

κυρίαρχης τάσης του. Το κίνημα ήταν ένα κατά βάση λαϊκό-δημοκρατικό, αντιφασιστικό κίνημα που πίστευε ότι «η χούντα δεν τελείωσε το '73» και ήθελε να εμποδίσει την άνοδο της χ.α. στην εξουσία δίπλα στο «μαύρο μέτωπο» των μνημονίων, εκδημοκρατίζοντας ταυτόχρονα το κράτος με την ένταξη σ' αυτό αμεσοδημοκρατικών και συνεταιριστικών δομών. Ο Σύριζα ήταν, λοιπόν, ο πραγματικός **ορίζοντάς** του, ως συμπύκνωση και έκφραση των βασικών του χαρακτηριστικών, όπως οι παλαιστινιακές εθνικοαπελευθερωτικές οργανώσεις είναι ο ορίζοντας των αγώνων του παλαιστινιακού «λαού», το ΡΚΚ του κουρδικού, οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι του αιγυπτιακού και πάει λέγοντας. Κι αν ακόμα ο Σύριζα δεν υπήρχε, ο δημοκρατικός κόσμος του κινήματος –οι «λαϊκές συνελεύσεις», η νέα επιχειρηματικότητα, τα διαμαρτυρόμενα εναντίον των μνημονίων άτομα-πολίτες– θα έπρεπε να τον εφεύρει.

Το γεγονός ότι κανένας φιλοσυριζέος δεν είναι σήμερα ικανοποιημένος δεν οφείλεται στο αιώνιο ανικανοποίητο της ανθρώπινης φύσης ή στο ότι ο Σύριζα «απέτυχε», αλλά στη δυσάρεστη υπενθύμιση ότι, σε περίοδο υποχώρησης της ταξικής πάλης, η πολιτική δεν είναι, ούτε καν σχετικά, αυτόνομη από τον κυρίαρχο καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής. Μόλις είπαμε την κακή λέξη που πολλοί ήθελαν να ξορκί-

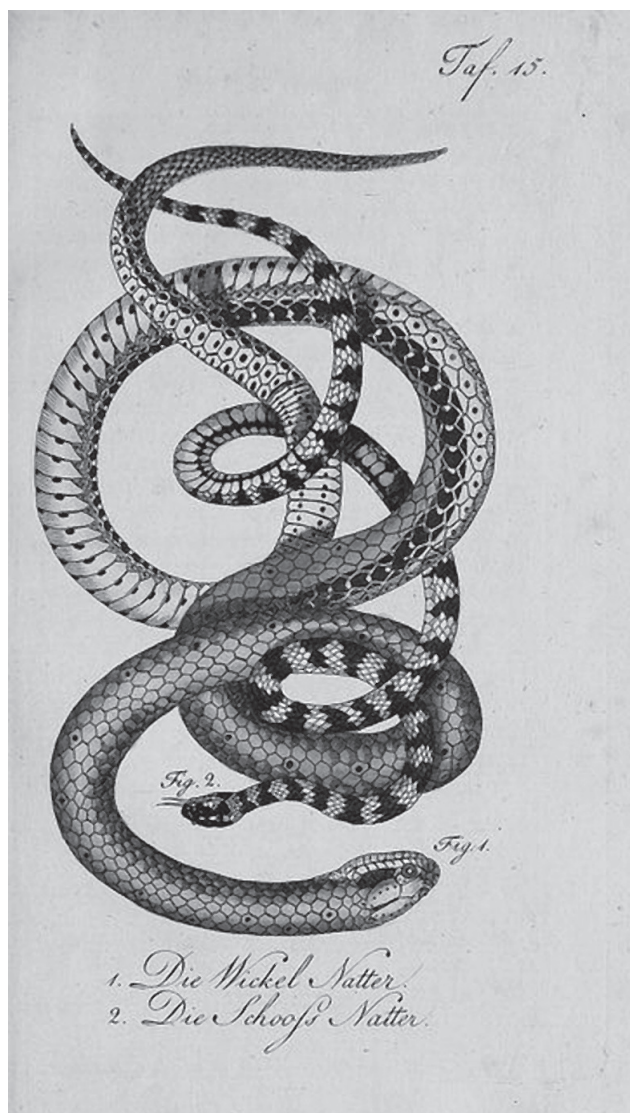
σουν από το κίνημα: «καπιταλισμός». Πράγματι, τι κρίμα που τα όμορφα δημοκρατικά και συνεταιριστικά-μαγαζατορικά όνειρα πρέπει να συντρίβονται πάνω στους υφάλους της καπιταλιστικής πραγματικότητας και των «οικονομικών δεικτών» που αν δεν «βελτιωθούν» καμία «έξοδος από τα μνημόνια δεν είναι εφικτή» – όπως ακούραστα επαναλαμβάνει η κυβέρνηση του «λαού»!

Δόθηκε μάχη για να περιθωριοποιηθεί **εντός** του κινήματος η ταξική προοπτική **από τα κάτω** – αυτή είναι η μόνη ήττα που εμείς ξέρουμε ότι έλαβε χώρα τα τελευταία χρόνια – και οι ευγενικές δημοκρατικές ψυχές του κινήματος αναγκάζονται να υφίστανται τις συνέπειες αυτής της περιθωριοποίησης κάθε μέρα – ως συνεχιζόμενο ταξικό-μνημονιακό πόλεμο οργανωμένο **από τα πάνω**, από τη δεξιά και την αριστερά του κεφαλαίου! Και καλά η «εξέγερση από τα δεξιά»: αυτή μπορεί πάντα να βρει ένα επαρκές ιδεολογικό καταφύγιο για την απογοήτευσή της στον Αμβρόσιο και τις ελληνικές σημαιούλες. Αλλά η δημοκρατική «εξέγερση από τα αριστερά»; Που δεν μπορεί να ικανοποιηθεί μόνο από το γεγονός ότι δεν είναι προσωρινά στην κυβέρνηση η κακιά, «αντιδραστική» δεξιά; Που βλέπει να μην μπορούν να αξιοποιηθούν όπως θα έπρεπε τα (αντιρατσιστικά, αντισεξιστικά, τεχνοκρατικά) διδακτορικά της και τα μαγαζιά της στην αγορά; Αναγκάζεται να βολευτεί προσωρινά όπως μπορεί (στις ΜΚΟ, στις ΚΟΙΝΣΕΠ, στα υπουργεία, στα ερευνητικά προγράμματα των πανεπιστημίων κλπ.) ή να καταφύγει στην Ευρώπη για καριέρα. Κι οι μειοψηφικές προλεταριακές πρακτικές, που μόνο στις πιο βίαιες και αρνητικές εκδηλώσεις τους κατάφεραν να υπερβούν τη λαϊκοδημοκρατική τους πλαισίωση, ακόμα και πριν από το 2012; Όσες δεν φυτοζωούν, έχουν απορροφηθεί πια από τη φιλοεαμική, σταλινική εκδοχή της λαϊκής δημοκρατίας.

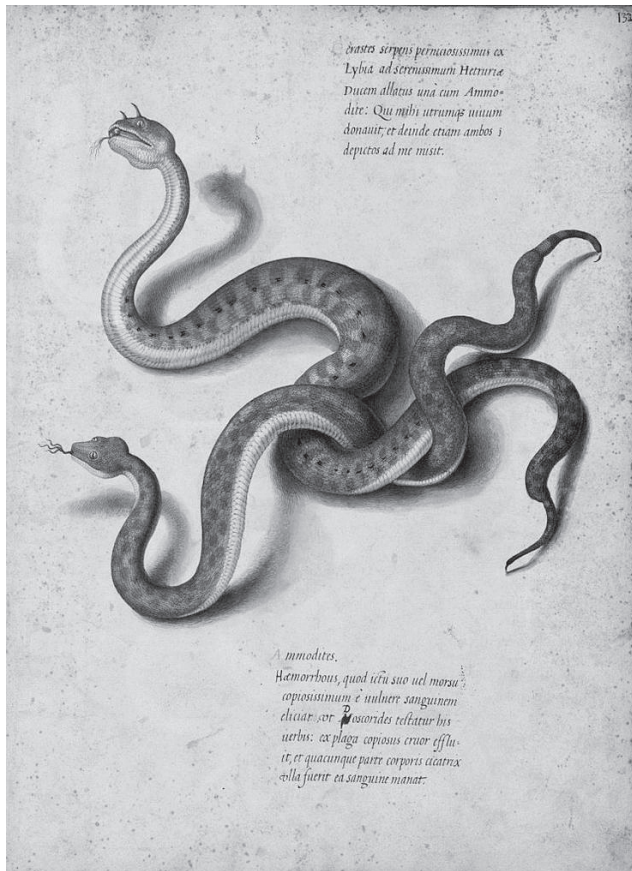
Τι είναι αλήθεια αυτό το κωλοσύστημα που δεν αφήνει όλα τα δημοκρατικά λουλούδια ν' ανθίσουν; Αυτό θα μπορούσε να το εξηγήσει μόνο μια θεωρία που θα εντόπιζε τα σκαμπανεβάσματα της αυτο-αξιοποιούμενης αξίας στο αντιφατικό σταυροδρόμι των ανταγωνιστικών διαδικασιών της αγοράς, των τεχνολογικών αναδιαρθρώσεων της παραγωγής υπεραξίας και των μεταμορφώσεων της κοινωνικής αναπαραγωγής. Μια θεωρία των κρίσεων με άλλα λόγια.

Για τους περισσότερους όμως πρώην κινηματικούς δεν υπάρχει πια χρόνος για νέες θεωρητικές και κινηματικές περιπέτειες. Ότι παίχτηκε, παίχτηκε. Τώρα πρέπει να βγει το καθημερινό ψωμί της επιβίωσης, καριέρες πρέπει να χτιστούν, μαγαζιά να οργανωθούν...

Η γλαυξ της Αθηνάς μια ζωή θα πετάει το σούρουπο. Ήδη είναι αργά και δεν έχουμε καμία ψευδαίσθηση ότι στην ταυτόχρονα πρωτογενή –βασισμένη στις εμπειρίες μας– και αναστοχαστική ιστορία που παρουσιάζουμε στις επόμενες

σελίδες θα βρεθούν πολλά ευήκοα ώτα. Η αγωνία της ζωής όμως μας στρώχνει διαρκώς προς το κέντρο των πραγμάτων· εκεί που δημιουργηθήκαμε. Η προσωπική μας ιστορία είναι άρρηκτα δεμένη με την ιστορία του «αντιμνημονιακού κινήματος». Ας πούμε λοιπόν ότι η δημοσίευση των σκέψεων που ακολουθούν επιβλήθηκε πάνω απ' όλα από την προσωπική ανάγκη της διαύγασης αυτού που ζήσαμε. Και μεις οι ίδιοι μοιραστήκαμε κάποτε με δύο τρόπους τις ψευδαισθήσεις που εδώ κριτικάρονται: α) υπερεκτιμήσαμε τις αρχικές αυθόρμητες ταξικές πρακτικές, την απόρριψη των πολιτικών κομμάτων, τη διάθεση για αυτοργανωμένη ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών που προηγήθηκαν της ανόδου του Σύριζα και του αντιφασιστικού κινήματος, χωρίς να μπορέσουμε να διακρίνουμε έγκαιρα την αδυναμία απογαλακτισμού τους από τη δημοκρατική ιδεολογία και β) δεν ήμασταν

πάντα συνεπείς στην κριτική των Συριζέων, των φιλοσυριζέων συνοδοιπόρων τους και γενικότερα των οπαδών της λαϊκής δημοκρατίας από το φόβο της περιθωριοποίησης και της γκετοποίησης σε μια περίοδο που η πολιτική της απαξίωσης δεν μας άφηνε κανένα περιθώριο αποστασιοποίησης από το πραγματικό κίνημα.

Λίγα λόγια για την ιστορία των κειμένων που ακολουθούν

Μια πρώιμη εκδοχή των κειμένων αυτού του τεύχους, βασισμένη και σε υλικό που είχαμε δημοσιεύσει στα αγγλικά την περίοδο 2011-2015 στα πλαίσια διεθνών συναντήσεων κι εκδηλώσεων, παρουσιάστηκε στην αιμίμηστη κατάληψη της Βίλας Ζωγράφου, στις 23 Μαΐου 2015. Μια δεύτερη εκδοχή τους παρουσιάστηκε στην τριήμερη συνάντηση, που συνδιοργάνωσαν τα Παιδιά της Γαλαρίας με την Υπόγεια Σήραγγα, τον Αυτοδιαχειριζόμενο Κοινωνικό Χώρο της Βίλας Ζωγράφου, τη Συνέλευση Αδιαμεσολάβητου Αγώνα Γεωπολικού, το Αυτόνομο Σχήμα ΦΜΣ, το Αυτόνομο Σχήμα ΣΚΣ, εργαζόμενους του ΕΚΠΑ, την πολιτική ομάδα No Lager και

τους Αναρχικούς για την Κοινωνική Απελευθέρωση, στον ίδιο χώρο στις 10-12 Ιουλίου 2015. Το τριήμερο στη Βίλα Ζωγράφου αποτελούσε μια πρώτη προσπάθεια ανάγνωσης της αριστερής διαχείρισης της «κρίσης χρέους» και συνάμα (αυτο)κριτικής των αντιμνημονιακών αγώνων στους οποίους είχαμε συμμετάσχει έως τότε, ενόψει και της υπογραφής του νέου, τρίτου κατά σειρά, Μνημονίου –το οποίο υπογράφηκε μία μόλις ημέρα μετά, στις 13/7– εν μέσω «σιωπηλής ανοχής» από το «αντιμνημονιακό κίνημα» της περιόδου 2010-2012. Στην καταληκτική συνέλευση εκείνου του τριήμερου έπεσε η ιδέα για τη δημιουργία μιας δημόσιας συνέλευσης, στα πλαίσια της οποίας θα συζητιόνταν τα μέτρα του νέου Μνημονίου και θα διοργανώνονταν δράσεις ενάντια στην ψήφισή τους. Η συνέλευση αυτή, που πήρε το όνομα Συνέλευση Εργαζομένων και Ανέργων της πλ. Συντάγματος, είχε τις επόμενες ημέρες συχνή δημόσια παρουσία στην πλατεία Συντάγματος, διοργάνωσε δικές της δράσεις (π.χ. παρέμβαση στα ακυρωτικά των σταθμών του μετρό) και συμμετείχε στις ελάχιστες πορείες που καλέστηκαν. Σε αυτά τα πλαίσια η Συνέλευση διοργάνωσε δύο δημόσιες εκδηλώσεις, πάλι στην πλατεία Συντάγματος, με θέμα την νέα επίθεση που οργανωνόταν ενάντια στην εργατική τάξη, προσπαθώντας ταυτόχρονα να αναδείξει το ζήτημα της δικής μας απάντησης σε αυτή. Σε σχέση με αυτό, παρουσιάστηκαν τρόποι με τους οποίους το προλεταριάτο είχε αντιμετωπίσει την μείωση του άμεσου και έμμεσου μισθού στο παρελθόν – έχοντας ως κύρια αναφορά το κίνημα αυτομείωσης των προηγούμενων χρόνων. Μετά την ψήφιση του Μνημονίου και την επανεκλογή του Σύριζα, η Συνέλευση προχώρησε στην έκδοση δύο μπροσούρων, με τίτλο *Σκοτώνουν τα άλογα στη δουλειά και όταν γεράσουν τα θάβουν ιδίους εξόδοις* τον Δεκέμβρη του 2015 και *Θέλουμε μισθό και όχι «δουλίτσα»!*, το 2017. Η μεν πρώτη, που αποτέλεσε επανέκδοση παλαιότερης μπροσούρας της Ομάδας Ενάντια στον Εκβιασμό της Μισθωτής Εργασίας συμπληρωμένη με νέο υλικό, κυκλοφόρησε με αφορμή την ριζική αναδιάρθρωση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, στην οποία προχώρησε τότε η αριστερά του κεφαλαίου και την οποία πραγματοποίησε μέσα στο 2016, η δε δεύτερη με αφορμή την αναδιάρθρωση της εργασιακής νομοθεσίας. Στα κείμενα που ακολουθούν θα βρείτε μια περαιτέρω επεξεργασία αναλύσεων που είχαν διατυπωθεί σε συνεργασία με άλλους συντρόφους στις δύο παραπάνω μπροσούρες, και στο προηγούμενο τεύχος των Παιδιών της Γαλαρίας (# 16-17, 2014).

Η αναδρομή στο κίνημα των προηγούμενων χρόνων θα συνεχιστεί και στο επόμενο τεύχος.

Μάιος 2018